

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертаційну роботу

ХЕ Сіні

«Дизайн середовища сучасних готелів у спорудах адаптивного повторного використання (на прикладі промислових об'єктів)»,

представлену на здобуття ступеня доктора філософії (PhD)
з мистецтвознавства за спеціальністю 022 – Дизайн

Актуальність обраної теми.

Сучасні тенденції розвитку середовищного дизайну формуються на синтезі інновацій та історичного надбання.

Виходячи з цього, тема дисертаційної роботи Хе Сіні «Дизайн середовища сучасних готелів у спорудах адаптивного повторного використання (на прикладі промислових об'єктів)» є актуальною з точки зору розвитку теорії і практики сучасного дизайну щодо створення об'єктів дизайну, які відповідають поняттям сталого розвитку, збереження матеріальної культурної спадщини.

Автором, на відміну від типового підходу в організації готелів, обґрунтовується підхід до дизайн-проектування їх унікальних інтер'єрів на основі характерних базових ознак.

Розвиток концептуальних основ адаптації історичних будівель під об'єкти готельної сфери відповідає ідеї трансформації деградованих об'єктів архітектурно-предметного середовища з одночасною їх модернізацією і збереженням аутентичних ознак методами дизайну.

Це має значення у діалектичному вирішенні питання співвідношення «глобальне–локальне», «інтернаціональне–національне» та відповідає сучасній парадигмі «думати глобально – діяти локально».

Автором послідовно досліджується процес формування архітектурно-предметного простору як синтез інноваційного нового будівництва і відновлення, реконструкції, реновації, ревалоризації історичних об'єктів, їх регенерації.

Це відповідає ідеї прогресивного розвитку еволюції архітектурно-предметного середовища на принципах наступності, послідовності, збереження історичного надбання, адаптації старих будівель до нової функції. Поняття адаптації в контексті дисертаційної роботи вдало узагальнює використання деградованих занедбаних об'єктів в інноваційному контексті.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Матеріал роботи базується на зв'язку з державними документами, науковими програмами, а саме: Постановою Кабінету Міністрів України «Про

першочергові заходи щодо розвитку національної системи дизайну та ергономіки і впровадження їх досягнення у промисловому комплексі, об'єктах житлової, виробничої і соціально-культурної сфери», а також з науковою програмою Харківської державної академії дизайну і мистецтв: «Інноваційні підходи у формуванні дизайну сучасного предметно-просторового середовища в умовах постіндустріальних трансформацій».

Необхідно відмітити сучасність **мети** дисертаційного дослідження, спрямованого на встановлення і систематизацію дизайнерських рішень сучасних бутик-готелів та задач дослідження, серед яких: узагальнення теоретичних розробок в галузі сучасної архітектури й дизайну для формування понятійної бази і визначення методів дослідження; представлення переваги процесу адаптації історичних споруд в контексті реалізації концепції сталого розвитку та відзначення актуальності розвитку цього процесу в КНР; встановлення дизайнерських прийомів щодо розкриття «ідентичності місця» в середовищі сучасних бутик-готелів, організованих у промислових об'єктах адаптивного повторного використання.

Відповідно до цього автором коректно визначено об'єкт та предмет дослідження.

Об'єктом дослідження обрано середовище бутик-готелів у спорудах повторного використання, дизайн яких зберігає характеристики попереднього призначення об'єкта.

Предметом дослідження автором визначено дизайнерські прийоми щодо створення середовища сучасних бутик-готелів, які ідентифікують попередню функцію споруди.

Хронологічні межі наукової роботи охоплюють період з останнього десятиріччя ХХ століття до сьогодення, що дало можливість автору сформулювати достатнє інформаційне поле дослідження.

Територіальні межі дослідження охоплюють вивчення готельних комплексів в об'єктах адаптивної архітектури світового проектного досвіду.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій дисертації.

Необхідно відмітити, що автором здійснено ґрунтовний аналіз літературних джерел, інтернет-джерел, архівних матеріалів, реалізованих об'єктів.

Обґрунтованість авторських результатів дисертаційної роботи та наукових висновків забезпечується доцільним та коректним використанням загальнонаукових і спеціальних методів.

В результаті проведеного дослідження Хе Сіні уточнено та науково обґрунтовано визначення ряду понять, що сприяють розкриттю теми, зокрема: автентичність, адаптація та ідентичність місця.

Достовірність основних положень роботи підтверджується: науковою новизною дисертаційного дослідження, академічною доброчесністю, принципами та засадами якої не були порушені автором в процесі здійснення дослідження. Окрім цього, достовірність положень роботи Хе Сінї підтверджується апробаціями у вигляді публікацій та участі в конференціях.

Наукова новизна одержаних результатів.

Слід погодитися зі сформульованими позиціями наукової новизни, як то:

- розширення дослідницького апарату з теорії дизайну, розкриття змісту поняття «ідентичність місця»;
- визначення атрибутів архітектурно-конструктивного рішення промислової споруди та її оснащення, що використовуються для трансляції попередньої функції об'єкта;
- систематизація дизайнерських прийомів, що виступають засобом представлення попередньої функції в інтер'єрах бутик-готелів на основі адаптивного повторного використання;
- виявлення композиційних засобів для інтеграції артефактів промислового предметного середовища в інтер'єрний простір сучасних готелів.

Автором здійснено подальший розвиток обґрунтування доцільності створення інтер'єрів в об'єктах адаптивного повторного використання та вдосконалено прийоми репрезентації ознак індустріальної функції.

Теоретичне значення роботи дисертаційної роботи Хе Сінї полягає в розробці теоретичних основ створення бутик-готелів в занедбаних промислових об'єктах та підходу до формування інтер'єрів цих об'єктів.

Практичне значення дослідження.

Представлене дисертаційне дослідження та його результати мають вагоме практичне значення, адже вони сприяють розвитку прийомів формування інтер'єрів бутик-готелів в занедбаних промислових об'єктах.

Впровадження результатів дисертації

Апробація результатів дисертаційної роботи автором здійснена шляхом участі в ряді конференцій, зокрема:

- XIII Міжнародній науковій конференції «Китайська цивілізація: традиції та сучасність»;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2019»;
- Міжнародній науково-практичній конференції «Функції дизайну в сучасному світі: виміри 2020»;
- International Scientific Conference «Development of Modern Science Under Global Changes»;
- VII Міжнародній науково-практичній конференції «Соціокультурні тенденції розвитку сучасного дизайну та мистецтва».

Оцінка наукових публікацій.

За темою дисертації автором опубліковано 8 наукових публікацій (2 з них у фахових наукових збірках, які входять до переліку МОН України, 1 – у закордонному науковому виданні, що має цитування у базі Web of Science, 5 – у збірках матеріалів наукових конференцій), що дозволяє підтвердити достовірність досягнутих в дисертації результатів.

Зміст публікацій відповідає заявленим об'єкту, предмету та завданням дослідження. Їх кількість та якість відповідає вимогам п.8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Оцінка змісту, стилю та мови дисертації, її завершеності, оформлення.

Представлене на розгляд дисертаційне дослідження Хе Сіні є завершеною повноцінною науковою працею. Це підтверджено результатами досліджень, їх доказовістю, логічною послідовністю викладення матеріалу роботи.

Дослідження виконано відповідно до встановлених правил та вимог щодо наукового стилю, мови та оформлення роботи.

Структура і обсяг роботи.

Робота складається зі змісту, анотацій, вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, переліку використаних джерел (167 найменувань) та додатків. Загальний обсяг роботи 219 сторінок.

У **вступі** автором висвітлено актуальність теми дослідження та її зв'язок з науковими програмами, визначена мета та задачі, об'єкт та предмет, методи дослідження, встановлені межі дослідження, зазначені наукова новизна та практична цінність отриманих результатів, особистий внесок автора, представлено матеріали щодо апробації результатів досліджень.

У **першому розділі** «Стан дослідження процесів адаптивного використання споруд у сучасній проєктній практиці. Методи дослідження» розглядаються процедури адаптивного повторного використання будівель, які вже не функціонують, що є сучасним способом гуманізації міського середовища; процес адаптивного повторного використання, що містить модифікацію та адаптацію старих будівель для нового використання при збереженні їхньої історичної цінності. Проаналізовано літературні джерела з досліджуваного питання. Виявлено переваги повторного використання історичних споруд в контексті розкриття задач дослідження, питання реалізації проєктів у галузі середовищного дизайну на основі адаптації історичних промислових будівель.

Автором ґрунтовно проаналізовано питання щодо економії ресурсів при створенні бутик-готелів на основі промислових будівель, збереження їх історичного виду, фіксації історичного минулого, культурної самобутності та в результаті - збереження історичного надбання.

Доведено актуальність розвитку процесу збереження спадщини промислової архітектури у Китаї та визначені сучасні тенденції перспективного розвитку цього напрямку.

Автором досліджено проблематику формування концепції ідентичності місця у середовищному дизайні, її роль у процесі адаптивного повторного використання промислових будівель.

Ідентичність місця автором обґрунтовано трактується як особливий простір архітектурно-предметного середовища.

В цілому матеріал першого розділу логічно створює основу для розгортання подальшого дослідження теми. В цьому розділі, на наш погляд, доречно було б уточнити співвідношення системного та комплексного підходів з позицій автора.

У другому розділі «Виробниче обладнання адаптованих споруд як маркер «ідентичності місця» в дизайні сучасних готелів» сформовано характеристики бутик-готелів, що влаштовуються в об'єктах історичної промислової архітектури, у відповідності до концепції їх адаптації.

Автором обґрунтовано термін «бутик-готель» як оригінальний готель, специфічною ознакою якого є тематичний дизайн середовища.

Розглядається питання створення унікального простору на основі систематизації відповідних проєктних засобів та створення концепцій проєктних рішень.

Розглянуто питання раціонального планування дизайн рішень, характер оздоблення, обладнання та меблів, освітлення, деталей, що відображають індивідуальність готелю.

Автором доведено, що типовими поширеними будівлями і спорудами, які характеризуються збереженістю промислового обладнання, є електростанції, фабрики з виготовлення різноманітної промислової та харчової продукції.

Розглянуто методи та ступені інтеграції виробничого обладнання в інтер'єри бутик-готелів (часткове чи повне використання обладнання).

Важливою пропозицією є розгляд композиційних засобів, що сприяють вирішенню функціональних та естетичних засад бутик-готелів.

У третьому розділі «Матеріальні характеристики первісного середовища адаптованих споруд як засіб зв'язку з історичним контекстом» автором досліджується вплив конструктивних особливостей та матеріалів історичних будівель на формування бутик-готелів, стверджується про універсальність дотримання поняття «ідентичності місця» для збереження історичної спадщини.

Визначається низка знакових характеристик промислових споруд, що відображають їх як історичну, так і функціональну специфіку.

Таким чином, досягненням автора є надання значущості семантичного образу нового об'єкту, створеного на основі історичного.

Детально проаналізовано приклади функціональної, об'ємно-просторової організації існуючих аналогів як основи для перспективного розвитку butik-готелів.

Значну частину розділу присвячено аналізу нової естетики матеріалів і конструкцій історичних будівель, що формують образ створюваних об'єктів, підкреслюється вплив цих об'єктів на підвищення цінності – ревалоризацію архітектурно-предметного середовища.

Надаються рекомендації колірного вирішення інтер'єрів butik-готелів з позицій гештальтпсихології, використання деталей промислового устаткування як специфічних засобів створення образу певного butik-готелю.

Таким чином, слід відзначити, що зміст дисертації в цілому достатньо дає відповідь на поставлені в роботі задачі дослідження. Крім того, текст дисертації доповнюється додатками, які поглиблюють демонстраційний матеріал за темою дисертації.

Висновки по главах та загальні висновки логічно відображають етапи проведення дослідження, виконання задач дослідження та дають підстави для підтвердження досягнутої наукової новизни дисертаційної роботи.

Підводячи підсумок щодо представленої на рецензію дисертації Хе Сіні «Дизайн середовища сучасних готелів у спорудах адаптивного повторного використання (на прикладі промислових об'єктів)», можна стверджувати, що автором особисто досягнуто нового наукового результату, застосовані наукові методи дослідження, що форма подачі матеріалу сприяє розкриттю змісту. Це дає підстави стверджувати, що поставлену мету дослідження було досягнуто.

До основних здобутків роботи слід віднести наступні:

- сформовано термінологічний апарат щодо теми дослідження;
- розкрито специфічні ознаки дизайн середовища butik-готелів;
- визначені основні атрибути промислової архітектури, які є важливими у збереженні ідентичності у середовищі перепрофільованих споруд;
- проаналізовано і систематизовано дизайнерські підходи, що ідентифікують попередню функцію споруди у середовищі butik-готелів, організованих в адаптованих промислових будівлях;
- встановлено композиційні засоби, що дозволяють інтегрувати елементи промислової будівлі у середовище сучасного готелю.

Відзначаючи актуальність теми даної дисертаційної роботи, наявність досягнутих нових наукових результатів, представлення практичних рекомендацій та відповідність роботи вимогам щодо змісту, структури та наукової доброчесності, вважаємо за необхідне висловити окремі зауваження та побажання:

1. Зважаючи на те, що проблема дослідження визначається в межах середовищного дизайну, автором доцільно було б, на наш погляд, висвітлити основні характерні ознаки ділянки забудови з точки зору «ідентичності місця».
2. Матеріал дисертації можна було б доповнити інформацією щодо вирішення проблем інклюзивності в об'єктах, які розглядаються.
3. Потребують уточнення поняття «суспільний простір» – «громадський простір», що використовуються в роботі.
4. Впровадження результатів дисертаційної роботи необхідно було б підтвердити відповідним актом.
5. Незважаючи на унікальність кожного з дизайн-рішень об'єктів бутик-готелів, доцільно було б навести посилання на основні положення нормативної бази дизайн-проектування.
6. Крім того, на наш погляд, текст висновків можна було б скоротити для запобігання повтору тексту розділів.

Висловлені зауваження і побажання не знижують загального позитивного враження від наукового рівня дисертаційної роботи і в основному мають значення для подальшого розвитку дослідження цієї теми.

Відповідність дисертації вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

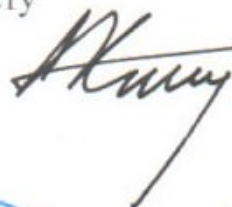
Дисертація Хе Сіні «Дизайн середовища сучасних готелів у спорудах адаптивного повторного використання (на прикладі промислових об'єктів)» відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», зокрема пп. 5, 6, 7, 8, 9. Робота є самостійною науковою працею, виконана з дотриманням академічної доброчесності. Сформульовані в роботі наукові положення і отримані теоретичні та практичні результати є актуальними, відзначаються структурною послідовністю змісту та форми, підтверджують особистий внесок здобувача.

Загальний висновок. Дисертаційна робота Хе Сінї «Дизайн середовища сучасних готелів у спорудах адаптивного повторного використання (на прикладі промислових об'єктів)» виконана на достатньо високому рівні, що свідчить про досягнення поставлених наукових задач з застосуванням відповідних наукових методів, отримання нових наукових результатів щодо дизайн-проектування бутик-готелів на основі використання промислових історичних будівель і споруд. Дисертація має перспективи подальшого розвитку з точки зору теорії і практики дизайну.

Таким чином, можна стверджувати, що дисертаційна робота Хе Сінї на тему «Дизайн середовища сучасних готелів у спорудах адаптивного повторного використання (на прикладі промислових об'єктів)», представлена на здобуття ступеня доктора філософії з мистецтвознавства зі спеціальності 022 – Дизайн, за своїм науковим рівнем та практичною цінністю, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її автор Хе Сінї заслуговує присудження ступеня доктора філософії з мистецтвознавства за спеціальністю 022 – Дизайн.

Опонент:

доктор технічних наук
за спеціальністю «Технічна естетика»,
професор, декан архітектурного факультету
Київського національного університету
будівництва і архітектури

Олександр КАЩЕНКО

Підпис О.В. Кашенка завіряю
проректор з наукової роботи та
інноваційного розвитку

Олександр КОВАЛЬЧУК